



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

p. Kles R. Gajda
Urząd Gminy w Inowłodzu
Wytypowano dnia 2010-11-08
Lp. 2906
Imię *Peris* *K*

Łódź, dnia 5 listopada 2010 r.

**Pan
Cezary KRAWCZYK
Wójt Gminy Inowłódz**

P/10/006
LLO-4101-12-05/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi przeprowadziła w okresie od 27 lipca do 22 września 2010 r. kontrolę wykonywania przez Wójta Gminy Inowłódz zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Kontrolą objęto okres od 22 sierpnia 2007 r. do 22 września 2010 r., a w zakresie spraw finansowych do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 24 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, ocenia wykonywanie przez Wójta Gminy Inowłódz zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przygotowanie organizacyjne Urzędu Gminy Inowłódz do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, prawidłowa i rzetelna realizacja wydatków związanych z zarządzaniem kryzysowym oraz podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań w celu ochrony ludności i infrastruktury komunalnej przed skutkami powodzi, która miała miejsce w maju 2010 r. Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

dotyczyła planowania i księgowania wydatków z zakresu zarządzania kryzysowego na kontach innych niż w rozdziale 75421 - Zarządzanie kryzysowe.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie organizacyjne Urzędu Gminy Inowłódz, zwanego dalej „Urzędem”, do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym², zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”. Zadania te Wójt wykonywał przy pomocy pracowników Urzędu, zatrudnionych: na stanowisku Kierownika Referatu Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych oraz na Stanowisku ds. działalności gospodarczej i obrony cywilnej, a także przy pomocy Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (GZZK), złożonego z pracowników komórek i jednostek organizacyjnych Gminy oraz instytucji odpowiednich dla zarządzania kryzysowego. Wójt wywiązywał się z obowiązku organizowania szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego. Zadania i obowiązki w zakresie zarządzania kryzysowego, nałożone na GZZK, zostały określone w regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz w regulaminie GZZK i realizowane były w oparciu o roczne plany pracy, zatwierdzone przez Wójta. GZZK prawidłowo realizował zadania nałożone na ten organ ustawą o zarządzaniu kryzysowym.
2. Wójt prawidłowo zorganizował na obszarze Gminy pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Dyżury całodobowe na potrzeby zarządzania kryzysowego były pełnione w formie stałego dyżuru telefonicznego przez wyznaczonego pracownika Urzędu. W ocenie NIK, w sposób należyty zapewniono dostęp do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby całodobowego dyżuru, m.in. poprzez zamieszczenie ich na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej Urzędu. Szczegółowe procedury reagowania i współdziałania osób pełniących całodobowy dyżur z innymi służbami i instytucjami, w przypadkach zagrożeń wywołanych zdarzeniami kryzysowymi, uregulowane zostały w Gminnym Planie Reagowania Kryzysowego (GPRK) oraz w Gminnym Planie Zarządzania Kryzysowego (GPZK), a także w spójnym z nimi Planie operacyjnym ochrony przed powodzią. W toku kontroli ustalono, iż system łączności w powyższym zakresie działał prawidłowo.
3. Wójt zrealizował zadania związane z przygotowaniem GPRK. Na etapie przygotowania Planu dokonywano uzgodnień jego treści z gminnymi służbami oraz komórkami organizacyjnymi Urzędu, podległymi Wójtowi. Jego założenia były spójne z założeniami zawartymi w Planie Operacyjnym Ochrony przed Powodzią. GPRK został przekazany

² Dz. U. Nr 89, poz.590 ze zm.

Staroście Tomaszowskiemu do zatwierdzenia w terminie określonym w art. 34 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Opracowany Plan uwzględniał wszystkie elementy określone w art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, jednak procedury reagowania kryzysowego nie spełniały zaleceń Starosty Tomaszowskiego, co było powodem niezatwierdzenia Planu przez Starostę. Na podkreślenie zasługuje fakt opracowania GPRK w formie elektronicznej oraz próba wdrożenia systemu informatycznego Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

NIK pozytywnie ocenia opracowanie nowego – Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego (GPZK), który uwzględniał zalecenia Starosty, został przez niego zatwierdzony 16 listopada 2009 r. oraz wprowadzony do użytku zarządzeniem Wójta nr 46/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. Plan zawierał wszystkie elementy określone w art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wymagane w czasie tworzenia go.

NIK pozytywnie ocenia starania Pana Wójta i Jego służb o wprowadzenie elektronicznej wersji GPRK (GPZK).

4. W budżetach Gminy na lata 2008 – 2010, w rozdziale klasyfikacji budżetowej 75421 - *zarządzanie kryzysowe*, pomimo wniosków Kierownika Referatu ds. Obywatelskich i Organizacyjnych Urzędu „w zakresie spraw powodziowych i zarządzania kryzysowego” do budżetów na lata 2008 i 2010, nie planowano i nie wydatkowano środków, o czym traktuje art. 26 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że „Brak wytycznych, jakie wydatki powinny być ujmowane w rozdziale 75421, spowodował, że Gmina Inowłódz planowała wydatki związane z zarządzaniem kryzysowym między innymi jako wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu zarządzania kryzysowego (dział 75023) oraz w innych podziałkach klasyfikacji budżetowej.”

Zdaniem NIK, rzetelny plan wydatków ujętych w rozdziale 75421 – zarządzanie kryzysowe powinien zawierać wydatki na realizację ustalonych na dany rok zadań, dotyczących zarządzania kryzysowego. NIK uwzględnia przy tym, że takiemu planowaniu nie sprzyja fakt, iż część zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym realizowanych jest w Gminie w rozdziale 75023 Urzędy gmin oraz w rozdziałach: 75412 Ochotnicze straże pożarne, 75414 Obrona cywilna, 75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych i 75495 Pozostała działalność. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, gmina prawidłowo i rzetelnie wydatkowała na takie działania 41.385 zł.

NIK zauważa, iż stosownie do art. 222 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, środki na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, powinny być ujęte w rezerwach celowych, w tym w rezerwie, o której mowa w art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

NIK pozytywnie ocenia utworzenie w latach 2008, 2009 i 2010 w budżetach Gminy rezerw celowych na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokościach po 1 tys. zł, pomimo uzyskania ujemnego wyniku rezerwy, obliczanej wg ustawowej formuły, wynikającej z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

NIK przyjmuje wyjaśnienie Pani Skarbnik Gminy, zapytanej o powód planowania rezerwy celowej w wysokości 1.000 zł, pomimo minusowego wyniku obliczenia rezerwy, że *„ustalenie przez ustawodawcę błędnej formuły naliczania rezerwy celowej spowodowało, iż rezerwa celowa przyjmowała wartości ujemne. Na podstawie wyliczenia rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe wynikało, że w budżecie Gminy Inowłódz nie było obowiązku planowania tej rezerwy. Jednakże Rada Gminy Inowłódz w budżecie zaplanowała rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe w wysokości 1.000 zł we wszystkich latach.”*

5. W ocenie NIK, Wójt oraz podległe mu służby podjęli prawidłowe działania w związku z wystąpieniem powodzi na terenie Gminy Inowłódz w maju 2010 r. Ustalono, iż działania Wójta w zakresie ostrzegania i alarmowania mieszkańców gminy o wystąpieniu powodzi oraz uruchomienie mechanizmów reagowania i zapobiegania jej skutkom, prowadzone były zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie procedurami, wynikającymi z GPZK oraz Planu operacyjnego ochrony przed powodzią. W odpowiednim czasie uruchomiono jednostki organizacyjne Urzędu, służby współdziałające w zarządzaniu kryzysowym takie jak Ochotnicza Straż Pożarna, Policja oraz podmioty realizujące usługi na podstawie umów, a także na bieżąco zamieszczano komunikaty o aktualnej sytuacji powodziowej na stronie internetowej Gminy Inowłódz oraz na tablicach ogłoszeń w Gminie. Ponadto członkowie GZZK docierali z informacjami do zagrożonych gospodarstw. Bez zastrzeżeń funkcjonował również zorganizowany w gminie całodobowy dyżur. Wójt dysponował także odpowiednimi do powstałego zagrożenia środkami materialnymi, sprzętem i wyposażeniem. Na pozytywną ocenę zasługuje w szczególności podjęcie przez Wójta oraz podległe mu służby szeregu działań o charakterze ratunkowo-

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240. Poprzednio art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.)

zabezpieczającym, takich jak ewakuacja osób i zwierząt z terenów zagrożonych czy działania zabezpieczające ujęcie wody w Teofilowie.

Szacowanie powstałych szkód oraz kwalifikowanie poszkodowanych do wypłaty zasiłków odbyło się tylko przy pomocy gminnej komisji ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, spowodowanych klęską powodzi, której działania NIK ocenia pozytywnie.

Wójt analizował przebieg powodzi w maju 2010 r. oraz prowadzonej w związku z nią akcji i wyciągał stosowne wnioski.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o planowanie i realizację wydatków, ustalonych na dany rok w zakresie zarządzania kryzysowego, w rozdziale 75421 – Zarządzanie kryzysowe.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.


Jacek Sauk
WICEDYREKTOR